

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

**ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ &
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΠΑΤΡΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2012

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<i>Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά ανά Περιφερειακή Ενότητα</i>	8
<i>Τουριστική ανάπτυξη και συγκριτικά πλεονεκτήματα της ΠΔΕ</i>	14
<i>Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη</i>	16
<i>Κατευθύνσεις στρατηγικής ανάπτυξης του τουρισμού στην ΠΔΕ</i>	18
<i>Χαρακτηριστικά σημεία τουριστικής ανάπτυξης για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ανά Περιφερειακή Ενότητα</i>	20
<i>Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας: ένας νέος τουριστικός προορισμός</i>	25

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Γεωμορφολογικά – Χωρική Τοποθέτηση – Περιφερειακές Ενότητες

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος καταλαμβάνει το ΒΔ τμήμα της Πελοποννήσου και το Δυτικό άκρο της Στερεάς Ελλάδας. Περιλαμβάνει τις Περιφερειακές Ενότητες (πρώην Νομούς) Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας. Η συνολική της έκταση είναι 11.350 km² και αποτελεί το 8,6% της συνολικής έκτασης της χώρας. Στο μεγαλύτερο ποσοστό τα εδάφη της είναι ορεινά (45,3%) και ημιορεινά (25,6%), ενώ μόλις το 29,1% είναι πεδινές εκτάσεις. Έχει εκτεταμένα παράλια και στους τρεις νομούς, που βρέχονται από τη θάλασσα του Ιονίου Πελάγους και των κόλπων: Αμβρακικού, Πατραϊκού και Κορινθιακού.

Η γεωμορφολογία της Περιφέρειας παρουσιάζει εξαιρετική ποικιλία, αφού σε αυτήν περιλαμβάνονται όρη με ιδιαίτερα μεγάλο υψόμετρο (Αροάνια 2.335 μ., Ερύμανθος 2.222 μ., Παναχαϊκό 1.926 μ.), μεγάλες φυσικές λίμνες (Τριχωνίδα 95,8 km², που είναι η μεγαλύτερη της χώρας, Αμβρακία 14,4 km², Λυσιμαχεία 13 χλμ., Καϊιάφα κλπ.) και ποταμοί (Αχελώος 220 χλμ., που είναι ο δεύτερος σε μήκος ποταμός της Ελλάδος, Πηνειός, Αλφειός, Εύηνος, Σελινούντας, Βουραϊκός, Πείρος και Γλαύκος).

Ειδικότερα, ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας, που είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση νομός της χώρας (5.448 km²), παρουσιάζει ένα συνδυασμό ορεινών όγκων με πολλές φυσικές και τεχνητές λίμνες. Οι ποταμοί Αχελώος και Εύηνος μαζί με τις ομώνυμες πεδιάδες συμπληρώνουν την εδαφολογική μορφολογία του νομού και αποτελούν την βασική πηγή της οικονομικής του δραστηριότητας.

Ο Νομός Αχαΐας με συνολική έκταση 3.274 km², χαρακτηρίζεται από έντονες εδαφολογικές αντιθέσεις. Τα εδάφη του είναι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους (60% περίπου) ορεινά και διασχίζονται από μικρούς σχετικά ποταμούς (Βουραϊκό, Σελινούντα, Πείρο) και μικρότερους χείμαρρους, που εκβάλλουν στον Πατραϊκό και Κορινθιακό κόλπο. Επίκεντρο της οικονομικής ζωής του Νομού αλλά και της Περιφέρειας αποτελεί η πόλη των Πατρών.

Τέλος, ο Νομός Ηλείας με συνολική έκταση 2.621 km², έχει έδαφος πεδινό κατά 60% και διασχίζεται από τους ποταμούς Αλφειό, Πηνειό, Ερύμανθο και τους παραποτάμους τους. Ο Νομός χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη παράλιων υδροβιότοπων (Κοτύχι, Καϊάφα) εξαιρετικού φυσικού κάλλους και οικολογικού πλούτου. Η πεδιάδα της Ηλείας είναι η μεγαλύτερη σε έκταση στην Πελοπόννησο.

Γεωγραφική απεικόνιση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Η γεωγραφική θέση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Οι νομοί (περιφερειακές ενότητες) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Δημογραφικά Στοιχεία

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος με βάση την απογραφή του 2001, είναι η τέταρτη σε πληθυσμό περιφέρεια της Ελλάδος, συγκεντρώνοντας το 7% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Ο πληθυσμός των Νομών Αιτωλοακαρνανίας και Ηλείας είναι κυρίως αγροτικός, αφού μόνο το 33% και 25% αντίστοιχα είναι αστικός, σε αντίθεση με τον Νομό Αχαΐας, όπου το 66% του πληθυσμού είναι αστικός. Συνολικά παρατηρείται ότι σημαντική αύξηση του πληθυσμού παρουσιάζουν κυρίως οι παραθαλάσσιοι Δήμοι των Νομών Αχαΐας και Ηλείας και οι παρά τον οδικό άξονα Ναυπάκτου - Αργινίου του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Αντίθετα, οι ορεινοί Δήμοι παρουσιάζουν πληθυσμιακή μείωση, αναδεικνύοντας το έλλειμμα ανάπτυξης των ορεινών περιοχών της Περιφέρειας.

Σε σχέση με το εθνικό χωρικό σύστημα η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (με έδρα την Πάτρα, με πληθυσμό 214.000 κατοίκους (προσωρινά στοιχεία απογραφής 2011), το 3^ο πολεοδομικό συγκρότημα της χώρας διαπεριφερειακής ακτινοβολίας), εντάσσεται στο δυτικό άκρο του υφιστάμενου κεντρικού αναπτυξιακού άξονα εθνικής εμβέλειας, ο οποίος αναπτύσσεται κατά μήκος της υπό κατασκευή ΠΑΘΕ και του εθνικού σιδηροδρομικού δικτύου, συνδέοντας την Πάτρα και τις άλλες πόλεις της Περιφέρειας με την Αθήνα, την πρώτη μητροπολιτική περιοχή της χώρας.

Απασχόληση – Ανεργία – Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη

Η αναλογία απασχολουμένων ηλικίας 15 ετών και άνω σε επίπεδο περιφέρειας στους κυριότερους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας κατά το 1ο τρίμηνο του 2011 είναι:

Στη Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία το 20,40%, στη Μεταποίηση το 7,8 %, στις Κατασκευές το 7,9%, στο Χονδρικό και Λιανικό εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων το 17,9%, στις Υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης το 6,4%, στην Εκπαίδευση 8,6%, Δημόσια Διοίκηση – Άμυνα - Κοινωνική Ασφάλιση 6,6%, στις Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας το 5,5% , στις Επαγγελματικές - Επιστημονικές και Τεχνικές δραστηριότητες το 4,5%, μεταφορά - αποθήκευση 4,6%, κλπ.

Η ανεργία στη Δυτική Ελλάδα ανήλθε στο 22,3% (1ο τρίμηνο 2011) έναντι 15,1% (2010), όταν αντίστοιχα στη χώρα είναι 15,9% (1ο τρίμηνο 2011) έναντι 11,7% (2010).

Αναφορικά με τα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη, το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο προϊόν (Α.Ε.Π.) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ανήλθε σε 16.247 € (2009), έναντι 9.779 € (2000), όταν το σύνολο της Ελλάδας είναι 21.084 € έναντι 12.483 € (2000), - 12η στη χώρα. Το 2009 το συνολικό ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανερχόταν σε 12.083 εκ. €, το οποίο αντιστοιχεί στο 5,1% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας και είναι το έβδομο μεγαλύτερο στη χώρα μετά την Αττική 102.001 εκ. € (43,45).

Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ήταν 10.828 εκ. € (2009), έναντι 10.727 εκ. € (2008) δηλ. σημείωσε αύξηση 0,9%. Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) της Περιφέρειας κατά τομέα παραγωγής ήταν στον Πρωτογενή Τομέα 770 εκ. € (2009), έναντι 762 εκ. € (2008) δηλ. σημείωσε αύξηση 1,0%, στον Δευτερογενή Τομέα 1.882 εκ. € (2009), έναντι 1.880 εκ. € (2008) δηλ. σημείωσε αύξηση 0,1%, στον Τριτογενή Τομέα 8.176 (2009), έναντι 10.727 εκ. € (2008) δηλ. σημείωσε αύξηση 1,1%. Η συμμετοχή της Περιφέρειας στο σύνολο ΑΠΑ της χώρας κατά τομέα παραγωγής το 2009 ήταν στον Πρωτογενή Τομέα 11,6%, στον Δευτερογενή Τομέα 5,0%, στον Τριτογενή Τομέα 4,9%.

Επιχειρηματικό Περιβάλλον – Παραγωγικοί Τομείς

Η συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων που είναι εγκαταστημένες στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος και δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς της οικονομίας είναι μικρομεσαίες ή πολύ μικρές και αντιμετωπίζουν προβλήματα ανταγωνισμού τόσο σε εθνικό, πολύ δε περισσότερο σε διεθνές επίπεδο.

Οι επιχειρήσεις του πρωτογενή τομέα χαρακτηρίζονται από την έλλειψη επαρκούς ανταγωνιστικότητας και υψηλού κόστους παραγωγής. Επίσης παρουσιάζονται προβλήματα στο σύστημα διακίνησης και εμπορίας. Στο δευτερογενή τομέα η περίοδος που διανύουμε χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια αναδιάρθρωσης της βιομηχανικής βάσης και την μετατόπιση των δραστηριοτήτων από φθίνοντες κλάδους προς νέες ανταγωνιστικές και βιώσιμες δραστηριότητες. Όσον αφορά τον τριτογενή τομέα ανάπτυξη παρουσιάζουν οι διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές και το εμπόριο αναδεικνύοντας την Πάτρα σε βασική πύλη εξόδου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα, η Πάτρα παρουσιάζει ανάπτυξη στους τομείς των υπηρεσιών υγείας,

εκπαίδευσης, έρευνας, καθώς και των παραγωγικών υπηρεσιών. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει τις βασικές προϋποθέσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη υπηρεσιών Έρευνας και Τεχνολογίας και την παροχή καινοτόμων υπηρεσιών προς τις τοπικές ΜΜΕ.

Σε ότι αφορά τους δείκτες καινοτομίας, η Δυτική Ελλάδα είναι κάτω από το μέσο υπάρχει δηλαδή, μεγάλο κενό στη Περιφέρεια αναφορικά με την υιοθέτηση νέων μεθόδων και τεχνολογιών καινοτομικού χαρακτήρα.

Γενικά Αναπτυξιακά Χαρακτηριστικά – Προοπτικές - Προβλήματα

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με βάση τον επικρατούντα σήμερα αναπτυξιακό χαρακτήρα της, κατατάσσεται στις ευρωπαϊκές περιφέρειες Στόχου 1, δηλ. τις περιφέρειες που παρουσιάζουν αναπτυξιακή υστέρηση σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Λόγω των ανεπαρκειών μεταφορικής και ενεργειακής υποδομής παρουσιάζει αναμφισβήτητες αδυναμίες σύνδεσης και επικοινωνίας με το χώρο της Ε.Ε. με την οποία – όπως και το σύνολο του ελληνικού χώρου – δεν έχει χερσαία γεωγραφικά σύνορα, όμως είναι η βασική πύλη για την Δύση.

Με βάση τις νέες δυνατότητες και προοπτικές για τη χωροταξική ολοκλήρωση και ανάπτυξη του ελληνικού χώρου, καθώς και με χωροταξική υποστήριξη διασυνοριακών λειτουργικών διασυνδέσεων, η διεθνής προοπτική και ακτινοβολία της περιφέρειας προβλέπεται να ενισχύεται:

- ✓ ως νότια Δυτική Πύλη της χώρας προς την Κεντρική Μεσόγειο και την Ευρωπαϊκή Ένωση και κόμβος συνδυασμένων μεταφορών,
- ✓ ως κεντρικός πόλος ανάπτυξης στον αναπτυξιακό άξονα Αδριατικής – Ιονίου που συνδέει την Ευρώπη με τη Μέση Ανατολή μέσω Ηγουμενίτσας,
- ✓ ως τουριστικός - πολιτιστικός και εμπορευματικός – διαμετακομιστικός κόμβος, των δικτύων διευρωπαϊκής συνεργασίας και ανάπτυξης στο χώρο της ΝΑ Ευρώπης (Νότιο Μεσογειακό Τόξο).

Όμως η Δυτική Ελλάδα υπολείπεται σε σημαντικές υποδομές και διεθνείς συνδέσεις. Υστερεί σε αναπτυξιακή δυναμική, αφού το παραγωγικό της απόθεμα είναι

εγκλωβισμένο από χρόνιες διαρθρωτικές αγκυλώσεις. Η υψηλή ανεργία, ο μηδενικός ρυθμός ανάπτυξης, το χαμηλό κατά κεφαλή προϊόν ορίζουν τις συντεταγμένες της καθημερινότητας του πολίτη της Δυτικής Ελλάδας.

Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά ανά Περιφερειακή Ενότητα

Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας

- Διατηρεί ικανοποιητικό ποσοστό νεανικού πληθυσμού
- Διαθέτει αναξιοποίητο φυσικό πλούτο (ποτάμια, λίμνες, ιαματικές πηγές, λιμνοθάλασσες).
- Οι κλιματολογικές και εδαφολογικές συνθήκες της ευνοούν την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα με έμφαση σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας (μέσω της εφαρμογής σύγχρονων μεθόδων παραγωγής, επεξεργασίας και συσκευασίας), στα βιολογικά προϊόντα και στα προϊόντα προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης
- Η λειτουργία της NABΙΠΕ Αστακού μπορεί να καταστήσει την Αιτωλοακαρνανία σημαντικό διαμετακομιστικό κέντρο (μετά και από την ολοκλήρωση του δυτικού οδικού άξονα).
- Τα ήδη υπάρχοντα μεγάλα υδροηλεκτρικά εργοστάσια και τα νέα μικρότερης ισχύος που κατασκευάζονται καθώς και το αιολικό δυναμικό της περιοχής μπορούν να προσελκύσουν επενδύσεις με έμφαση στις ΑΠΕ.

Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας

- Η παρουσία ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, του Τεχνολογικού Πάρκου και ερευνητικών φορέων όπως το Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών (Ε.Α.Ι.Τ.Υ) και το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας / Ερευνητικό Ινστιτούτο Χημικής Μηχανικής και Χημικών Διεργασιών Υψηλής Θερμοκρασίας (ΕΙΧΗΜΥΘ) ΙΤΕ/ΕΙΧΗΜΥΘ μπορεί να συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας και να λειτουργήσει ως πόλος προσέκλυσης επενδύσεων με έμφαση στην έρευνα και στην τεχνολογία.
- Διαθέτει πληθυσμό υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου.
- Έχει δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης και δύναται να προσελκύσει επενδύσεις σε έργα εναλλακτικού τουρισμού.
- Η λειτουργία του νέου Λιμένα Πατρών αναμένεται να ενισχύσει το ρόλο της Πάτρας ως πύλης της χώρας προς τη Δυτική Ευρώπη.
- Η Βιομηχανική Περιοχή Πατρών (ΒΙΠΕ) στον Άγιο Στέφανο Αχαΐας, εκτάσεως 4050 στρεμμάτων με δυνατότητα εγκατάστασης 200 βιομηχανιών, έχει σήμερα 120 εγκατεστημένες και λειτουργούσες βιομηχανικές μονάδες, μικρές και μεγάλες, με απασχολούμενο προσωπικό 1800 περίπου ατόμων.
- Δυνατότητα ανάπτυξης της μεταποίησης.

Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας

- Ο πληθυσμός αυξάνεται με μεγαλύτερο ρυθμό από αυτόν της Περιφέρειας συνολικά.
- Διαθέτει μεγάλη σε έκταση πεδιάδα που ευνοεί την γεωργία. Δυνατότητα προσέλκυσης κεφαλαίων για επενδύσεις σε παραγωγή και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας.
- Η γεωμορφολογία της περιοχής παρουσιάζει εξαιρετική ποικιλία με τόπους ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
- Τα παράλια έχουν αξιοποιηθεί αρκετά τουριστικά αλλά οι ορεινές περιοχές παραμένουν αναξιοποίητες. Το 38,4% των διαθέσιμων κλινών παρέχονται σε ξενοδοχεία 5 αστέρων. Δυνατότητα παροχής τουριστικών υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Δυνατότητα ανάπτυξης τουριστικών διαδρομών όπου εκτός από τα παράλια και τον αρχαιολογικό χώρο της Ολυμπίας, θα περιλαμβάνονται και λιγότερο προβεβλημένα σημεία της περιοχής.

Επιγραμματικά για τις τρεις περιφερειακές ενότητες της ΠΔΕ, το όραμα της νέας Περιφερειακής Αρχής είναι:

- ✓ **Αιτωλοακαρνανία:** Αξιοποιεί τον φυσικό της πλούτο, το πλούσιο υδατικό δυναμικό και επενδύει σε ΑΠΕ. Δίνει βάρος στην γεωργική παραγωγή και την μεταποίηση των προϊόντων. Αποκτά σημαίνουσα θέση στις λιμενικές υποδομές.

- ✓ **Αχαΐα:** Μετατρέπεται σε εθνικό πόλο ανάπτυξης, επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό, στην έρευνα και την τεχνολογία. Αποτελεί συγκοινωνιακό και επικοινωνιακό κόμβο. Αναδεικνύει την πολιτιστική της παράδοση και στρέφεται στον τουρισμό.
- ✓ **Ηλεία:** Αναδεικνύει την μοναδική, παγκόσμιας εμβέλειας πολιτιστική κληρονομιά της Αρχαίας Ολυμπίας και επενδύει στον βιώσιμο τουρισμό. Παράλληλα εκσυγχρονίζει την γεωργική παραγωγή και μεταποίηση.

Συνοψίζοντας, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει:

- ✓ πλούσιο και ποικιλόμορφο φυσικό περιβάλλον
- ✓ πολιτιστικό προϊόν υψηλής αξίας,
- ✓ παραγωγική διάρθρωση με παρουσία όλων των τομέων της οικονομίας,
- ✓ ευνοϊκή γεωγραφική θέση και σημαντικά λιμάνια,
- ✓ πλούσιο υδατικό δυναμικό,
- ✓ ποικιλομορφία στην αγροτική παραγωγή,
- ✓ μεταποιητική δραστηριότητα με μακρά παράδοση σε συγκεκριμένους κλάδους,
- ✓ σημαντικούς και διαφοροποιημένους τουριστικούς πόρους,
- ✓ μεγάλη συγκέντρωση εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων.

Οι κύριες αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπως αυτές διατυπώνονται και στο Επίσημο Κείμενο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΔΕ.Π.ΙΝ 2007-2013, είναι οι εξής:

1. Ανάπτυξη των υποδομών, των υπηρεσιών, των δικτύων και δημιουργία αξόνων ανάπτυξης
2. Ενίσχυση των παραγωγικών δυνατοτήτων της Περιφέρειας και ανάδειξη των δυναμικών κλάδων με έμφαση στην Καινοτομία και Νέα Τεχνολογία
3. Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου και δημιουργία Τοπικών Παραγωγικών Συστημάτων
4. Ολοκληρωμένη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Η στρατηγική της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εστιάζεται στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων (γεωγραφική θέση, μεταφορικά έργα μεγάλης εμβέλειας,

ύπαρξη Ερευνητικών Ινστιτούτων, τουριστικοί και πολιτιστικοί πόροι, κλπ.) και στην αντιμετώπιση των αδυναμιών της Περιφέρειας (χαμηλό κκ. ΑΕΠ, χαμηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας, διαρθρωτικά προβλήματα αγοράς εργασίας, ελλείψεις σε βασικές υποδομές, κλπ.).

Υπό το πρίσμα των ως άνω, το όραμα για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στην προγραμματική περίοδο 2007-2013 είναι:

«η εντατικοποίηση των προσπαθειών για επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης και πραγματική σύγκλιση με τις προηγμένες ελληνικές περιφέρειες μέσω ενίσχυσης της προσπελασιμότητας, βελτίωσης της επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας με ταυτόχρονη διασφάλιση σύγχρονου και άνετου επιπέδου ποιότητας ζωής για τους κατοίκους, μέσα από την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας».

Το παραπάνω όραμα απαντά σε μεγάλο βαθμό στην αναπτυξιακή υστέρηση της Περιφέρειας, τόσο σε διαπεριφερειακό, όσο και σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο. Οι βασικές κατευθύνσεις της πολιτικής της ΠΔΕ είναι οι κάτωθι:

1. Ανάπτυξη των υποδομών και των υπηρεσιών των δικτύων και δημιουργία αξόνων ανάπτυξης.

Η κατεύθυνση αυτή εξειδικεύεται στην αναβάθμιση και συμπλήρωση των δικτύων μεταφορών και των μεταφορικών υπηρεσιών, στη μείωση του χρόνου και του κόστους μεταφοράς προσώπων και αγαθών, στη βελτίωση της ασφάλειας και στη βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης που συνδέεται με τη βελτίωση των συνθηκών διακίνησης, της ασφάλειας των μετακινήσεων, καθώς και την παροχή έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης.

2. Ενίσχυση των παραγωγικών δυνατοτήτων της Περιφέρειας και ανάδειξη των δυναμικών κλάδων με έμφαση στην Καινοτομία και Νέα Τεχνολογία.

Η στρατηγική αυτή κατεύθυνση της Περιφέρειας εξειδικεύεται στα εξής:

- Στην ίδρυση νέων και την ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς της οικονομίας,

- Στη διεύρυνση της επιχειρηματικής βάσης και ευρύτερα στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας κυρίως μέσω της διευκόλυνσης ίδρυσης νέων και εξειδικευμένων επιχειρήσεων,
- στην ενίσχυση της παραγωγής εφαρμοσμένης έρευνας και τεχνολογίας,
- Στη σύνδεση επιχειρηματικότητας και καινοτομίας και «στην εντατικοποίηση των προσπάθειών για επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης και πραγματική σύγκλιση με τις προηγμένες ελληνικές περιφέρειες μέσω:
 - ο ενίσχυσης της προσπελασιμότητας,
 - ο βελτίωσης της επιχειρηματικότητας,
 - ο ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας
 - ο με ταυτόχρονη διασφάλιση σύγχρονου και άνετου επιπέδου ποιότητας ζωής για τους κατοίκους, "μέσα από την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας».
- Στον προσανατολισμό των τοπικών παραδοσιακών κλάδων και των νέων επιχειρήσεων σε κλάδους υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.
- Στην ενίσχυση των παραγωγικών δυνατοτήτων της Περιφέρειας και στην ανάδειξη των δυναμικών κλάδων,
- Στην προώθηση επενδυτικών σχεδίων,
- Στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, μέσω της μεγαλύτερης χρησιμοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, καθώς και
- Στη διείσδυση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις επιχειρήσεις και στους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου και δημιουργία Τοπικών Παραγωγικών Συστημάτων. Ολοκληρωμένη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη.

Η στρατηγική αυτή κατεύθυνση εστιάζεται:

- Στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής,
- Στη προστασία του περιβάλλοντος,
- Στην προώθηση του Τουρισμού,
- Στη προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου,

- Στην άρση της απομόνωσης και τη μείωση του κοινωνικού ρατσισμού σε συνδυασμό με τη μείωση της ανεργίας και την προώθηση της ισότητας των φύλων

Τουριστική ανάπτυξη και συγκριτικά πλεονεκτήματα της ΠΔΕ

Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με πρόσφατα στατιστικά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας, κατά το έτος 2009 καταγράφηκαν 1.861.313 διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα (ποσοστό 2.8% επί του συνόλου της χώρας). Αναφορικά με τη συνολική δυναμικότητα της Περιφέρειας σε τουριστικά καταλύματα, αυτή αναφέρεται σε συνολικά 278 ξενοδοχεία διαφορετικών κατηγοριών και 19.556 κλίνες, με την Αιτωλοακαρνανία να διαθέτει 79 μονάδες και 4.022 κλίνες, την Αχαΐα 118 μονάδες και 7.442 κλίνες και την Ηλεία 81 μονάδες και 8.092 κλίνες.

Ειδικότερα για τον κλάδο του τουρισμού τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας από πλευράς κλίματος, γεωγραφικής θέσης, φυσικών, αρχαιολογικών και άλλων πολιτιστικών πόρων δεν έχουν μέχρι σήμερα αξιοποιηθεί σε ικανοποιητικό βαθμό, ώστε να καταστήσουν την Περιφέρεια ένα δυναμικό και μόνιμο πόλο έλξης. Παράλληλα, η μέχρι σήμερα ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμός, χειμερινός τουρισμός, συνεδριακός τουρισμός, κλπ.) έχει σχετικά περιορισμένο χαρακτήρα.

Δεδομένων των συγκριτικών πλεονεκτημάτων από πλευράς κλίματος, γεωγραφικής θέσης, φυσικών και αρχαιολογικών-πολιτιστικών πόρων, έμφαση πρέπει να δοθεί στις ειδικές μορφές τουρισμού (συνεδριακός, πολιτιστικός, αθλητικός, χειμερινός – χιονοδρομικό κέντρο Καλαβρύτων), στην ανάδειξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος, στην αξιοποίηση των ιαματικών πηγών (Κουνουπελίου και Κυλλήνης), στην σύνδεση του τουρισμού με τα τοπικά προϊόντα κ.α.

Σημειώνεται, πως η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, που αφορούν ιδιαίτερα αξιόλογους αρχαιολογικούς και βυζαντινούς χώρους, όπως η Αρχαία Ολυμπία, τα Ενετικά Κάστρα κλπ. Καθοριστικής σημασίας στόχος είναι να διαδραματίσει ένα καθιερωμένο πολιτιστικό πόλο, ώστε με την ενίσχυση

των περιφερειακών σημείων να αποτελέσουν ένα σημαντικό άξονα οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής. Η διατήρηση και ανάδειξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας αποτελεί συστατικό στοιχείο της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης και της προσφοράς εναλλακτικών δυνατοτήτων για κάθε είδους τουριστική δραστηριότητα.

Με βάση τα παραπάνω, οι επιθυμητοί άξονες τουριστικής ανάπτυξης είναι οι εξής:

1. Οργανωμένη - ελεγχόμενη ανάπτυξη τουρισμού στην παράκτια ζώνη. Ανάπτυξη ειδικών ήπιων μορφών τουρισμού σε ενιαία δίκτυα περιβαλλοντικού - πολιτιστικού ενδιαφέροντος με έμφαση στις ορεινές - μειονεκτικές περιοχές (περιβαλλοντικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, ιαματικός, αθλητικός, συνεδριακός, αγροτουρισμός κλπ) και σε διασύνδεση με τις όμορες περιφέρειες.
2. Ανάδειξη της Αρχαίας Ολυμπίας και της ευρύτερης περιοχής της στο πλαίσιο ειδικού αναπτυξιακού προγράμματος.
3. Ανάπτυξη της ειδικής τουριστικής υποδομής στην ευρύτερη αστική περιοχή Πατρών, ως Δυτικής Πύλης (συνεδριακό κέντρο κλπ).
4. Αξιοποίηση κατά προτεραιότητα των ιαματικών πηγών Κυλλήνης και Καϊάφα μέσω ειδικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης θεραπευτικού τουρισμού.
5. Ανάδειξη και προβολή της ελληνικής μυθολογίας με τις ιδιαιτερότητες της στον ενδοπεριφερειακό χώρο.

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται το «μπουκέτο» των τουριστικών προϊόντων τα οποία μπορούν να αναπτυχθούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και να την τοποθετήσουν με αξιώσεις στην Ελληνική και διεθνή τουριστική αγορά.

Επεξηγήσεις

- **Meetings-Incentives-Conferences-Exhibitions (MICE):** Συναντήσεις-Ταξίδια Κινήτρων-Συνέδρια-Εκθέσεις
- **Sea & Sun:** Παραθεριστικός τουρισμός – «Ήλιος & Θάλασσα»
- **Cruise:** Κρουαζιέρες
- **Archaeological – Cultural:** Αρχαιολογικός – Πολιτιστικός τουρισμός
- **Religious:** Θρησκευτικός τουρισμός
- **Food & Wine:** Οινο-γαστρονομικός τουρισμός
- **Winter:** Χειμερινός τουρισμός
- **Ecological:** Οικολογικός τουρισμός
- **City breaks:** Τουρισμός πόλεων με έμφαση στους ταξιδιώτες του Σαββατοκύριακου και των διακοπών μικρής διάρκειας

Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη

Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη σημαίνει καταρχήν ότι το μοντέλο ανάπτυξης με κεντρική δραστηριότητα την τουριστική, θα πρέπει να είναι περιβαλλοντικά ανεκτό σε

μακροπρόθεσμη βάση, καθώς επίσης κοινωνικά αποδεκτό και δίκαιο για τις τοπικές κοινότητες και βέβαια οικονομικά βιώσιμο. Για να συνεισφέρει ο τουρισμός στη βιωσιμότητα της ανάπτυξης, θα πρέπει να σέβεται τις εύθραυστες ισορροπίες που χαρακτηρίζουν πολλούς τουριστικούς προορισμούς, ιδιαίτερα τους νησιωτικούς, να υπηρετεί αποτελεσματικά τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των κατοίκων, να διαχέει ικανοποιητικά τις θετικές επιπτώσεις και να επιμερίζει δίκαια τα βάρη. Η ενθάρρυνση δε της διαφοροποίησης, με την προώθηση εναλλακτικών και γενικότερα ειδικών μορφών εγγυώνται τη σταθερότητα σε βάθος χρόνου. Είναι προφανές, ότι η γενικότερη αυτή στόχευση δεν συνεπάγεται τον περιορισμό του οργανωμένου τουρισμού, αλλά τον εμπλουτισμό και την ποιοτική βελτίωσή του, το σταδιακό πέρασμα από τη μονομέρεια στην ποικιλομορφία.

Προϋπόθεση για την επίτευξη του κεντρικού στόχου της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης είναι η βελτίωση και ενίσχυση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ως:

- Διαφοροποιημένου προορισμού επισκεπτών, αφού η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας συναρτάται ευθέως με τη διαφοροποίηση της παραγωγικής δομής, μέσω του εμπλουτισμού των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, ιδιαίτερα δε της προωθητικής τουριστικής δραστηριότητας, αλλά ταυτόχρονα και των άλλων παραγωγικών ενασχολήσεων
- Χώρου άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, αφού ο εκσυγχρονισμός και του υφιστάμενου παραγωγικού δυναμικού αποτελεί τον έτερο παράγοντα τόνωσης της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και τέλος
- Τόπου διαμονής και διαβίωσης πρωτίστως των κατοίκων, αφού χωρίς την επιτόπου διατήρηση ικανού ανθρώπινου δυναμικού μέσω της διασφάλισης ικανοποιητικών συνθηκών διαβίωσης, οι άλλοι παράγοντες αναιρούνται, αλλά και των επισκεπτών που για ένα χρονικό διάστημα, μικρότερο ή μεγαλύτερο γίνονται και οι ίδιοι κάτοικοι του συγκεκριμένου τόπου.

Για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, η αναπτυξιακή στρατηγική, καθώς και οι στόχοι για την περίοδο 2007-2013, θα πρέπει να συνδυάζουν και να ενσωματώνουν πολιτικές και επιχειρησιακές επιλογές οι οποίες να αποβλέπουν:

- στη βελτίωση και ενδυνάμωση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας
- στον αειφορικό χαρακτήρα του μοντέλου ανάπτυξης μέσω του οποίου μπορεί να επιτευχθεί ο άριστος συνδυασμός μεταξύ περιβαλλοντικών και κοινωνικό-πολιτισμικών πόρων και οικονομικών λειτουργιών, που να εγγυάται σταθερή απασχόληση, εισοδηματικές ευκαιρίες και κοινωνικές υπηρεσίες στις τοπικές κοινωνίες σε βάθος χρόνου και
- στη βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας ως τουριστικού προορισμού αλλά και για το μόνιμο πληθυσμό, για τον οποίο είναι απαραίτητο να διαμορφωθούν όλες οι απαιτούμενες συνθήκες, προκειμένου να παραμείνει στον τόπο του.

Η διαφοροποίηση και ποιοτική αναβάθμιση του παραγωγικού συστήματος για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΠΔΕ θα προέλθει μέσω της βελτίωσης και του εμπλουτισμού του συνολικού τουριστικού προϊόντος με νέες και εναλλακτικές δυνατότητες προσαρμοσμένες στην τοπική ταυτότητα και ιδιαιτερότητα, ιδίως μέσω της ήπιας αξιοποίησης των φυσικών και πολιτισμικών πόρων και αποθεμάτων αλλά και την οργανωμένη προσπάθεια αναβάθμισης, πιστοποίησης, τυποποίησης αλλά και προβολής - προώθησης τοπικών προϊόντων, υπηρεσιών και περιοχών, αλλά και της ίδιας της Περιφέρειας ως σύνολο, στη λογική της αξιοποίησης συνεργιών και στρατηγικών συμμαχιών με τον τομέα του τουρισμού.

Κατευθύνσεις στρατηγικής ανάπτυξης του τουρισμού στην ΠΔΕ

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αποτελεί μια γεωγραφική περιοχή, η οποία δύναται να αποτελέσει ένας ολοκληρωμένος τουριστικός προορισμός. Το γιατί είναι πολύ εύκολο να απαντηθεί αν καταμετρηθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της ευρύτερης περιοχής σχετικά με τουριστικού ενδιαφέροντος προορισμούς.

Η διαμόρφωση ενός αναπτυξιακού πλάνου της περιοχής αποτελεί ένα μονόδρομο για τη βιώσιμη ανάπτυξη της ΠΔΕ. Στο ευρύτερο αναπτυξιακό πλάνο βασικό ρόλο υποχρεούται να διαδραματίζει ο Τουρισμός.

Στόχος και σκοπός της ΠΔΕ είναι η υποστήριξη του βιώσιμου ή αειφορικού τουριστικού μοντέλου ανάπτυξης (sustainable tourism development). Ανάπτυξη του τουρισμού με

βάση την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, την περιβαλλοντική ευαισθησία και την κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη.

Οι κύριες κατευθύνσεις της στρατηγικής τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας θα πρέπει να είναι οι εξής:

- Στην αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος της Περιφέρειας για την ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος.
- Στη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, με τη δυναμική ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού.
- Στη δημιουργία τουριστικών υποδομών που απαιτούνται για την ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού.
- Στην ενίσχυση της διεθνούς προβολής της Περιφέρειας
- Στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου μέσω της αυξημένης προσέλευσης ξένων επισκεπτών, αλλά και της ενίσχυσης του εγχώριου τουρισμού.

Βασικό χαρακτηριστικό είναι η δημιουργία μιας κοινής προωθητικής / διαφημιστικής ταυτότητας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, η οποία θα αποτελεί το βασικό σημείο / trademark της περιοχής.

Σημαντική είναι επίσης η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών με σκοπό την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του διαδικτύου και των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στο τομέα αυτό. Τέλος έχουν ήδη δρομολογηθεί όλες οι απαραίτητες ενέργειες και έχουν αναζητηθεί όλες οι διαθέσιμες συνέργιες με τον κεντρικό σχεδιασμό για την τουριστική προβολή της χώρας, ο οποίος υλοποιείται από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, ούτως ώστε να υπάρχει η αναγκαία και απαιτούμενη εναρμόνιση με την συνολικά προωθούμενη εικόνα της χώρας και την προβολή της ΠΔΕ ως διακριτός τουριστικός προορισμός.

Χαρακτηριστικά σημεία τουριστικής ανάπτυξης για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Αιτωλοακαρνανία: εναλλακτικές τουριστικές δραστηριότητες

Η Αιτωλοακαρνανία είναι η μεγαλύτερη Περιφερειακή Ενότητα της χώρας, καταλαμβάνοντας επιφάνεια ίση με 5.61 τετ. χλμ. Η πρωτεύουσά της είναι το Μεσολόγγι ενώ το Αγρίνιο είναι το μεγαλύτερο αστικό και οικονομικό κέντρο της περιοχής.

Η περιοχή διαθέτει ένα ιδιαίτερο μωσαϊκό φυσικού περιβάλλοντος, το οποίο απαρτίζεται από προστατευόμενες περιοχές υψηλού περιβαλλοντικού και αισθητικού κάλλους. Το υγρό στοιχείο είναι κυρίαρχο παντού, με την παρουσία των ορεινών όγκων και των κοιλάδων να καθιστά την Αιτωλοακαρνανία ως έναν από τους αξιολογότερους, πλην όμως ανεκμετάλλετους και άγνωστους στο ευρύ τουριστικό κοινό, προορισμούς για εναλλακτικό τουρισμό.

Τέλος, η μυθολογία και η ιστορία είναι επίσης παρούσες σε κάθε σημείο της περιοχής, ενώ τα ποιοτικά παραδοσιακά προϊόντα, όπως το αυγοτάραχο, οι ελιές, το κρέας και τα ψάρια και τα τυροκομικά προϊόντα να αποτελούν τις βάσεις για την ανάπτυξη γαστρονομικού τουρισμού.

Χαρακτηριστικές εικόνες της Αιτωλοακαρνανίας

Η γέφυρα Ρίου – Αντιρρίου

Ηλιοβασίλεμα στη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου

Το γραφικό Ενετικό λιμάνι της Ναυπάκτου

Αχαΐα: μοντέρνα, πολιτιστική, εναλλακτική

Η Αχαΐα καταλαμβάνει μία περιοχή 3.271 τετ. χμ. και με πληθυσμό (σύμφωνα με την απογραφή του 2001) 327.316 κατοίκων, είναι η κύρια πύλη εισόδου και εξόδου της χώρας προς τις Ευρωπαϊκές χώρες, μέσω του λιμανιού της Πάτρας.

Η πρωτεύουσα της Αχαΐας αλλά και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, η Πάτρα, είναι το 3^ο αστικό κέντρο της χώρας, φιλοξενώντας 3 πανεπιστημιακά ιδρύματα και σημαντικά ερευνητικά ιδρύματα. Η Πάτρα είναι πασίγνωστη για το Καρναβάλι της, το μεγαλύτερο στην Ελλάδα και ένα από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη. Το πολιτιστικό και αρχαιολογικό υπόβαθρο της ευρύτερης περιοχής είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικό, ενώ πρόσφατα

απέκτησε το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο, το 2^ο μεγαλύτερο αρχαιολογικό μουσείο της χώρας.

Η Αχαΐα είναι ένας δημοφιλής προορισμός για τους λάτρεις των χειμερινών σπορ, χάρη στο Χιονοδρομικό Κέντρο των Καλαβρύτων καθώς επίσης και για διακοπές παραθεριστικού τύπου μιας και διαθέτει αναρίθμητες παραλίες και τουριστικά θέρετρα. Τα τοπικά παραδοσιακά της προϊόντα περιλαμβάνουν το κρασί, τη σταφίδα καθώς επίσης το ελαιόλαδο και τα γαλακτοκομικά και τυροκομικά προϊόντα.

Χαρακτηριστικές εικόνες της Αχαΐας

Το Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων

Το Ρωμαϊκό Ωδείο της Πάτρας

Ο Ιερός Ναός του Αγίου Ανδρέα στην Πάτρα

Ηλεία: ολυμπιακή γη

Η Ηλεία βρίσκεται στο δυτικό άκρο της Πελοποννήσου και είναι η γενέτειρα των Ολυμπιακών Αγώνων της αρχαιότητας, της Αρχαίας Ολυμπίας.

Η περιοχή διαθέτει πλούσιο φυσικό περιβάλλον και μοναδικά οικοσυστήματα καθώς και σημαντικά τουριστικά θέρετρα που προσελκύουν μεγάλο αριθμό τουριστών κάθε χρόνο. Ο τουριστικός λιμένας του Κατακόλου έχει γίνει τα τελευταία χρόνια δημοφιλές σημείο ελλιμενισμού κρουαζιερόπλοιων και ορμητήριο για επισκέψεις στον αρχαιολογικό χώρο και το μουσείο της Αρχαίας Ολυμπίας.

Η παραγωγή ποιοτικών αγροτικών προϊόντων με ιδιαίτερη έμφαση στο κρασί, το ελαιόλαδο και τα φρούτα, προσδίδουν στην περιοχή με δυναμικά χαρακτηριστικά αναφορικά με την ανάπτυξη διαφόρων τύπων εναλλακτικής τουριστικής δραστηριότητας.

Χαρακτηριστικές εικόνες της Ηλείας

Η αφή της Ολυμπιακής Φλόγας στην Αρχαία Ολυμπία

Το τουριστικό λιμάνι του Κατακόλου

Άποψη του οινοποιείου Μερκούρη στο Κορακοχώρι του Πύργου Ηλείας

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας: ένας νέος τουριστικός προορισμός

- ✚ Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αποτελείται από τρεις Περιφερειακές Ενότητες, οι οποίες διαθέτουν μοναδικά και πολυσύνθετα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, τα οποία μπορούν να μετουσιωθούν σε ένα πολύπλευρο τουριστικό προϊόν
- ✚ Πολλαπλά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα παραμένουν αναξιοποίητα, κυρίως αναφορικά με το φυσικό περιβάλλον και το πλούσιο πολιτιστικό και πολιτισμικό υπόβαθρο της περιοχής
- ✚ Η ναυαρχίδα του τουρισμού - αλλά και έμβλημα της περιοχής και της Ελλάδας εν γένει- είναι το παγκοσμίου ακτινοβολίας και αναγνωρισιμότητας λίκνο του Ολυμπιακού ιδεώδους, η Αρχαία Ολυμπία
- ✚ Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά για να καθιερωθεί ως ένας νέος, «φρέσκος» και ανταγωνιστικός τουριστικός προορισμός στην Ελλάδα και διεθνώς
- ✚ Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι ο τόπος όπου ο τουρίστας μπορεί να ανακαλύψει, να εξερευνήσει και να βιώσει την «κρυμμένη, αυθεντική Ελλάδα»